

A TEMPERAMENTUM ÉS AZ ÉRZELEMSZABÁLYOZÁS SZEREPE AZ AFFEKTÍV ZAVAROK LÉTREJÖTTÉBEN

A felnőtt személyiség kialakulásában a temperamentum, és a gyerekkori élmények, korai kötődési kapcsolatok döntő szerepet játszanak.

Az elhárító mechanizmusok az érzelemszabályozás szolgálatában állnak. Az egyes elhárító mechanizmusok az egészséges pszichés működés részét képezik, de kórosan fokozott működésük pszichés zavarok kialakulásához vezet. A különböző elhárító mechanizmusok különböző kórképekhez is kapcsolódhatnak. Egyetlen személy sem létezhet elhárító működések nélkül, de az, hogy melyeket használjuk elterjedten, nagyrészt a személyiségen múlik. Az elhárító működések profilja alapján jól bejósolható az egyén pszichológiai egészsége, így szubjektív jóllét érzése is.

Az adaptív (érett) védekező mechanizmusoknak nagy szerepük van a jobb interperszonális kapcsolatokban, a munkahelyi elégedettségben, a mentális egészségben és a szubjektív jóllét érzésében.

Az érzelem szabályozás a korai kötődési kapcsolatban alapozódik meg. Az érzelmek kifejezése, szabályozása és felismerése szempontjából a korai kötődési kapcsolat különleges jelentőséggel bír.

A korai élmények (negatív és pozitív egyaránt) súlyos és hosszan tartó hatással bírnak az érzelmi és viselkedési funkciókra nézve. A korai kapcsolati élményekben megjelenő problémák, negatív élmények növelik a valószínűségét az érzelemszabályozási zavarok, különösen az affektív zavarok megjelenésének.

Összegezve tehát az affektív zavarok létrejöttében az affektív temperamentum és az érzelemszabályozási problémák alapvető szerepet töltenek be.

DISSZOCIATÍV ZAVAROK

A disszociatív jelenségek minden embernél előfordulhatnak, különböző formában és mértékben. A disszociatív jelenségek spektruma az adaptív formáktól (pl.: nappali álmodozás) a súlyos patológiás formákig terjed, melynek legsúlyosabb esete a Disszociatív Identitászavar.

A Disszociatív Identitászavart joggal nevezhetjük zavarba ejtő kórképnek, hiszen mind a páciens, mind a páciens környezete számára megdöbbentő a jelenség.

Történetileg a disszociatív jelenségeket sokáig a démoni megszállottság jelének tekintették, és fontos kérdés volt, hogy hogyan lehet megszabadulni a sátán által uralt résztől. A tudományosság megjelenéséig, egész pontosan Charcot munkásságáig várni kellett vele, hogy e betegség a gyógyítás, és ne az inkvizíció asztalára tartozzon.

A disszociáció első tudományos leírását Paracelsusnak köszönhetjük. Charcot után a disszociáció jelensége Janet és Freud munkásságában is szerepet kapott.

Janet elsőként hangsúlyozta a disszociáció és a trauma együttjárását, és úgy vélte, hogy a traumatikus emlékek asszimilálatlan formában maradnak fenn, és ezekből a fókuszokból indulnak ki a disszociatív állapotok.

Freud elfojtással magyarázta a folyamatot. Az elfojtott élményanyag nem tudatosul, de aktív marad a tudattalanban, ezáltal tünetek formájában újra megjelenhet. és a disszociációt a hisztériás jelenségek alapjának tartja.

Napjainkban a Poszttraumás Stressz Zavar és általánosságban a traumára adott reakciók kapcsán is újra az érdeklődés középpontjába került a disszociáció jelensége, és úgy tűnik, hogy a jelenség jóval gyakoribb, mint ahogyan gondoltuk.

A Disszociatív Identitászavar pszichodiagnosztikája és pszichoterápiája egyaránt nagy kihívás a klinikai pszichológia, pszichoterápia számára.